

Konsekvensutredning for verneplan i Lomsdal-Visten

Delutredning: Jordbruk



Planteforsk Tjøtta fagsenter

Jørn Høberg og Svein Morten Eilertsen

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	4
1.1	VERNEBESTEMMELSER MED RELEVANS FOR JORDBRUK	4
1.1.1	<i>Milde bestemmelser</i>	4
1.1.2	<i>Strengte bestemmelser</i>	5
2	TOLKING AV VERNEBESTEMMELSER OG DEFINISJONER	5
3	METODE	5
3.1	INNHEMTEDE DATA	5
3.2	HØRINGSUTTALELSER	5
3.3	BEFARINGER	5
3.4	LANDBRUKSPLANER.....	5
3.5	EGNE KUNNSKAPER OM OMRÅDET.....	6
3.6	VERDIVURDERING	6
3.6.1	<i>Fastsettelse av virkning</i>	6
3.7	FASTSETTELSE AV KONSEKVENNS	6
4	DAGENS JORDBRUKSAKTIVITET OG – PLANER I UTREDNINGSOMRÅDET	7
4.1	HISTORISK JORDBRUKSVIRKSOMHET	7
4.2	FREMTIDIG JORDBRUKSVIRKSOMHET	8
4.3	INNMARK SOM HØSTES	8
4.4	INNMARK SOM BEITES	8
4.5	GJENGROENDE OG TILPLANTET INNMARK	8
4.6	DYRKBARE AREALER	9
4.7	UTMARK.....	9
4.8	BEITING.....	10
4.8.1	<i>Sauebeiting</i>	10
4.8.2	<i>Storfebeite</i>	11
4.9	TEKNISKE ANLEGG OG FERDSEL I TILKNYTNING TIL LANDBRUKSDRIFT	12
4.10	SKJØTSEL AV KULTURLANDSKAPET.....	12
4.11	PLANER OM GJENOPPTAKELSE AV JORDBRUKSDRIFT	13
5	KONSEKVENSER FOR JORDBRUKSVIRKSOMHET AV MILD OG STRENG FORSKRIFT SAMT 0-ALTERNATIVET	14
5.1	KONSEKVENSER AV 0-ALTERNATIVET	14
5.1.1	<i>Jordbruksdrift på Bønå</i>	15
5.1.2	<i>Sauebeiting i utredningsområdet</i>	15
5.1.3	<i>Storfebeite i Andalen</i>	15
5.1.4	<i>Storfebeite i Storbørja/Lislbørja</i>	15
5.1.5	<i>Plan for gjenopptakelse av jordbruksdrift på Sildkoven</i>	16
5.1.6	<i>Plan om etablering av husdyrhold på Granheim i Storbørja</i>	16
5.1.7	<i>Plan om villsauhold på Aursletta</i>	16
5.1.8	<i>Sauebeiting på Nedre Hjortskardmoen</i>	16
5.1.9	<i>Andre jordbruksarealer</i>	16
5.2	KONSEKVENSER AV MILDE VERNEBESTEMMELSER.....	16
5.2.1	<i>Jordbruksdrift på Bønå</i>	17
5.2.2	<i>Sauebeiting i utredningsområdet</i>	17
5.2.3	<i>Storfebeite i Andalen</i>	17

5.2.4	<i>Storfebeite i Storbørja/Lislbørja</i>	17
5.2.5	<i>Planer for gjenopptakelse av jordbruksdrift på Sildkoven</i>	17
5.2.6	<i>Planer om etablering av husdyrhold på Granheim i Storbørja</i>	18
5.2.7	<i>Planer om villsauhold på Aursletta</i>	18
5.2.8	<i>Sauebeiting på Nedre Hjortskardmoen</i>	18
5.2.9	<i>Andre jordbruksarealer</i>	18
5.3	KONSEKVENSER AV STRENGE BESTEMMELSER.....	18
5.3.1	<i>Jordbruksdrift på Bønå</i>	18
5.3.2	<i>Sauebeiting i utredningsområdet</i>	18
5.3.3	<i>Storfebeite i Andalen</i>	19
5.3.4	<i>Storfebeite i Storbørja/Lislbørja</i>	19
5.3.5	<i>Planer for gjenopptakelse av jordbruksdrift på Sildkoven</i>	19
5.3.6	<i>Planer om etablering av husdyrhold på Granheim i Storbørja</i>	19
5.3.7	<i>Planer om villsauhold på Aursletta</i>	19
5.3.8	<i>Sauebeiting på Nedre Hjortskardmoen</i>	19
5.3.9	<i>Andre jordbruksarealer</i>	19
5.4	OPPSUMMERING AV KONSEKVENSER.....	19
6	FORSLAG TIL AVBØTENDE TILTAK	20
6.1	JORDBRUKSDRIFT PÅ BØNÅ.....	20
6.2	SAUEBEITING I UTREDNINGSOMRÅDET	20
6.3	STORFEBEITING I ANDALEN	21
6.4	STORFEBEITE I STORBØRJA/LISLBØRJA	21
6.5	PLANER FOR GJENOPPTAKELSE AV JORDBRUKSDRIFT PÅ SILDKOVEN.....	21
6.6	PLANER OM ETABLERING AV HUSDYRHOLD PÅ GRANHEIM I STORBØRJA	21
6.7	PLANER OM VILLSAUHOLD PÅ AURSLETTA	21
6.8	SAUEBEITING PÅ NEDRE HJORTSKARDMOEN, GRANE.....	21
6.9	ANDRE JORDBRUKSAREALER	21
7	KILDER	21
7.1	SKRIFTLIGE KILDER.....	21
7.2	PERSONLIG MEDDELSE FRA FØLGENDE PERSONER.....	21
8	KARTVEDLEGG	22

(Forsidefoto: Bønå, Visten, Vevelstad. Foto: Jørn Høberg)

Sammendrag

Dagens situasjon for området

Det er kun ett gårdsbruk som driver aktiv jordbruksdrift innenfor utredningsområdet - Bønå i Visten, Vevelstad. Her drives det med 60 vinterfôra sau, tilsvarende 0,6 årsverk i kombinasjon med skogbruk og turisme. Det er 11 sauebruk totalt som har sommerbeite i utredningsområdet, med i overkant av 2.500 beitedyr. I tillegg er det 12 sauebruk som har beiteområder utenfor utredningsområdet men som kan ha streifdyr inn i området. Det er to beiteområder for storfe – hvorav ett fellesbeite. Det foreligger få planer om utvidelse av eksisterende jordbruksdrift og oppstart av ny jordbruksvirksomhet.

Konsekvenser av 0-alternativet

Det foregår en kontinuerlig nedgang i antall driftsenheter i jordbruket i Nord-Norge. Nedgangen i antall bruk for kommunene i utredningsområdet forventes å følge denne trenden. I storfebeiteområdene kan det imidlertid bli aktuelt med økning av dyretallet og nye områder kan bli tatt i bruk til storfebeiting. Det er lite sannsynlig at det vil bli aktuelt med nydyrking eller gjenopptakelse av innmarksarealer som er gått ut av bruk. Det foreligger konkrete planer om gjenopptakelse av drift i beskjedent omfang på tre gårder i utredningsområdet.

Konsekvenser av milde vernebestemmelser

Milde vernebestemmelser har små konsekvenser for videre drift og beiting av både innmak og utmark. Unntaket er planene om forbedring av storfebeitene i Andalen gjennom kratt- og skogrydding som vil bli hindret av forbud mot krattrydding. Dersom gårdbrukerne i utredningsområdet oppnår økt salgsverdi av sine produkter på grunn av at de er produsert i en nasjonalpark, kan konsekvensene av vern være positive.

Konsekvenser av Strengt vernebestemmelser

Strengt vernebestemmelser utelukker videre jordbruksdrift på Bønå på grunn av forbud mot høsting på innmark. Videre vil ikke planene om jordbruksdrift i Sildkoven, Granheim og Aursletta kunne realiseres på grunn av forbud mot høsting på innmark. Storfebeiting i Andalen, Stor- og Lislørja kan bli pålagt restriksjoner som følge av tråkkskader på vegetasjonen. Strengt vernebestemmelser forventes ikke å hindre fortsatt høsting av naturressursene gjennom sauebeiting.

Generelle konsekvenser av vern

Samlet sett har milde vernebestemmelser små konsekvenser for jordbruksaktiviteten i og rundt utredningsområdet. De strengt vernebestemmelsene får så store konsekvenser for jordbruksdriften på Bønå at den må avvikles. Videre vil ikke planene om jordbruksdrift i Sildkoven, Granheim og Aursletta kunne realiseres på grunn av forbud mot høsting på innmark.

Forslag til avbøtende tiltak

Ved innføring av milde vernebestemmelser vil gjennomføring av verneplanen ikke ha store konsekvenser for jordbruksaktiviteten. Ved strengt vern kan vernegrensen justeres slik at beiteområdet i Andalen faller utenfor.



Sau på utmarksbeite (Foto: Eva Narten Høberg.)

1 Innledning

Det foreligger planer om vern av Lomsdal-Visten-området i Brønnøy, Vevelstad, Vefsn og Grane kommuner i Nordland fylke. Dette utgjør et 1.346 km² stort sammenhengende område. For oversiktskart over utredningsområdet, se vedlegg 1.

Det skal lages konsekvensutredning i forbindelse med verneplanen og et deltema i denne utredningen er jordbruk. Følgende krav til konsekvensutredning knyttet til jordbruk er fastsatt 24.02.04 av Direktoratet for naturforvaltning:

- 1. Utredningen skal beskrive jordressursene i utredningsområdet, herunder dyrket mark, dyrkbar mark og utmarksbeite, dagens bruk av disse og planer framover. Utredningen baseres på eksisterende landbruksplaner, og innspill fra grunneiere skal stå sentralt. Utredningen gjøres etter befaringer, men uten nyregistreringer i felt. Økonomisk kartverk benyttes der det er dekning.*
- 2. Utredningen skal belyse konsekvenser av 0-alternativet og strenge og milde vernebestemmelser på jordbruket og beitebruken i utredningsområdet. Knytter det seg spesielle konsekvenser til avgrensede områder innenfor utredningsområdet, skal dette belyses.*
- 3. Utredningen skal foreslå avbøtende tiltak, herunder endringer i avgrensning og vernebestemmelser, i forhold til de eventuelle negative konsekvensene som kommer fram i punkt 2.*

1.1 Vernebestemmelser med relevans for jordbruk

Det er skissert to nivå av vernebestemmelser (milde og strenge) av Direktoratet for naturforvaltning av 24.02.04.

1.1.1 Milde bestemmelser.

Det er forbud mot inngrep som veibygging, drenering og annen form for tørrlegging. Det er videre forbudt med nydyrking, bakkeplanering, bygging av klopper og bruer, oppføring og

ombygging av bygninger og framføring av luft- og jordledninger. Innføring av nye plantearter er forbudt. Beite er tillatt, men beite som skader landskapets art og karakter kan ved forskrift forbys eller reguleres. Motorferdsel er forbudt på land og i vatn, men forbudet gjelder ikke for:

- Motorferdsel på innmark i forbindelse med drift av jordbruksarealer
- Motorferdsel på veger som er i aktiv landbruksdrift i dag

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av båt med motor i forbindelse med husdyrhold og transport av materialer til vedlikehold på hytter, klopper og lignende.

1.1.2 Strengere bestemmelser.

Det er forbud mot inngrep som oppføring av bygninger, andre varige eller midlertidige innretninger, gjerder og anlegg, veibygging, drenering og annen form for tørrlegging. Det er videre forbudt med nydyrking, bakkeplanering, fremføring av luft og jordledninger, bygging av klopper og bruer. Vegetasjon skal vernes mot all skade og ødelegging. Planting eller såing av trær eller annen vegetasjon er forbudt. Bestemmelsen er ikke til hinder for bruk av området til beite. Direktoratet for naturforvaltning kan ved forskrift regulere beiting som kan skade eller ødelegge naturmiljøet. Motorferdsel er forbudt på land og i vatn.

2 Tolking av vernebestemmelser og definisjoner

I de milde vernebestemmelsene står *"Bestemmelsene er ikke til hinder for drift og veldikehold av jordbruksarealer der disse er i drift på vernetidspunktet"*. Med *"jordbruksarealer i drift"* forstås i denne sammenhengen innmarksarealer og kulturbeiter som høstes årlig, enten maskinelt eller gjennom beitende husdyr. Videre er bestemmelsene *"ikke til hinder for anlegg av sanketrøer og nødvendig gjerding på areal som er i aktiv jordbruksdrift i dag"*. Med *"aktiv jordbruksdrift"* forstås i denne sammenhengen både innmarks- og utmarksarealer som brukes av beitende husdyr. Videre forutsettes at bruken av elektriske gjerder drevet av batteri eller solcellepanel mot husdyr er tillatt som gjerdetype, selv om det er forbud mot fremføring av jord- og luftledninger.

3 Metode

3.1 Innhentede data

Det er innhentet informasjon om jordbruksaktiviteten fra landbrukskontorene i de aktuelle kommunene og fra nabokommuner til utredningsområdet hvor gårdbrukere har beiteområde i, eller tilgrensende til utredningsområdet. Enkelte grunneiere er kontaktet og de aller fleste som har beitedyr i området er kontaktet for å få informasjon om jordbruksaktiviteten og om fremtidsplanene.

3.2 Høringsuttalelser

Det som fremkommer i høringsuttalelsene som angår jordbruksaktiviteten innenfor utredningsområdet er tatt med i utarbeidelsen av utredningen.

3.3 Befaringer

Det er gjennomført to befaringer i utredningsområdet, en befaring til Indre-Visten: Bønå, Aursletta og Lakselvatnet i Vevelstad og en til Andalen i Vevelstad.

3.4 Landbruksplaner

Landbruksplanen for Brønnøy er benyttet.

3.5 Egne kunnskaper om området

Ut fra egne kunnskaper om området, og informasjon fra grunneiere er det tatt kontakt med aktuelle instanser for å få mest mulig informasjon om jordbruksaktiviteten og fremtidige planer om jordbruksaktivitet.

3.6 Verdivurdering

Det er gitt en selvstendig og subjektiv verdivurdering for landbruksaktiviteten som utøves innenfor utredningsområdet. Verdivurderingen er gitt ut fra viktigheten av arealene for drifta på det enkelte gårdsbruket. I tillegg er det tatt hensyn til om det enkelte bruk drives som hoved- eller tilleggsnæring, eller om bruket drives på hobbybasis. Kriteriene er gjengitt i tabell 1.

Tabell 1. Kriterier for verdsetting.

Verdi	Kriterier
Svært stor verdi	Tilgang på området til slått eller beiting er en forutsetning for opprettholdelse av drifta på gårdsbruk som drives som hoved- eller tilleggsnæring
Stor verdi	Området utgjør en betydelig del av driftsgrunnlaget på gårdsbruk som drives som hoved- eller tilleggsnæring
Middels stor verdi	Området utgjør en marginal del av driftsgrunnlaget på gårdsbruk som drives som hoved- eller tilleggsnæring. Området benyttes av gårdsbruk som drives på hobbybasis
Liten verdi	Området er lite brukt i dag og har ingen økonomisk betydning i jordbrukssammenheng
Ubetydelig/ingen verdi	Tilgang på området har ikke målbar økonomisk verdi i jordbrukssammenheng

3.6.1 Fastsettelse av virkning

I utredningen beskrives virkningen av 0-alternativet, mildt og strengt vern. Vurderingen av virkning er beskrevet i tabell 2.

Tabell 2. Kriterier for vurdering.

Virkninger	Kriterier
Betydelig negative	Drifta eller planlagt drift på berørte gårdsbruk må enten opphøre eller reduseres betydelig
Negative	Drift eller planlagt drift på berørte gårdsbruk må endres
Begrenset	Drifta av arealene må begrenses i forhold til dagens nivå eller planlagt aktivitet blir ikke gjennomført
Positive	Tiltaket må ha positive virkninger for dagens eller framtidig jordbruksproduksjon i området

3.7 Fastsettelse av konsekvens

Konsekvensen er et uttrykk for hvilken betydning en gitt endring har. Dette kommer fram ved at man vurderer hvor store verdier som blir berørt av tiltaket og hvilken virkning dette tiltaket har. Sammenhengen er gjengitt i tabell 3.

Tabell 3. Konsekvensmatrise ut fra områdets verdi og nivå av virkning.

Områdets verdi for jordbruk	Tiltakets virkninger for jordbruksvirksomheten i Lomsdal-Visten			
	Betydelig negative	Negative	Begrenset negative	Ubetydelig/positive
Svært stor verdi	----	---	--	0/+
Stor verdi	---	--	-	0/+
Middels stor verdi	--	-	-	0/+
Liten verdi	-	-	0	0/+
Ubetydelig/ Ingen verdi	0	0	0	0

---- Svært store negative konsekvenser,

-- Middels store negative konsekvenser,

0 Ubetydelige/ingen konsekvenser,

--- Store negative konsekvenser

- Små negative konsekvenser

+ Positive konsekvenser

Som grunnlag for områdets verdi brukes den aktiviteten som blir sterkest berørt. Når jordbruksaktivitet blir berørt, vil den type jordbruksaktivitet som blir sterkest berørt markere verdien.

4 Dagens jordbruksaktivitet og – planer i utredningsområdet

4.1 Historisk jordbruksvirksomhet

Fram til midt på 1900-tallet var det mange gårdsbruk i drift i utredningsområdet. Gårdene var relativt små på lik linje med gårdene i fylket for øvrig. På grunn av vanskelige kommunikasjonsforhold i området ble jordbruksvirksomheten på de aller fleste brukene avviklet og avfolket fra midt på 1900-tallet og fram til i dag.



Innmark på Bønå, Visten, Vevelstad. (Foto: Jørn Høberg)

4.2 Fremtidig jordbruksvirksomhet

Det foregår en kontinuerlig nedgang i antall driftsenheter i jordbruket nasjonalt. I følge Stortingsmelding nr 19 ”Om norsk landbruk og matproduksjon” (Landbruksdepartementet 1999) har nedgangen i sysselsetting i jordbruket vært på 2,5% per år nasjonalt. Nedgangen i antall bruk for kommunene i utredningsområdet forventes å følge denne trenden.

4.3 Innmark som høstes

Det er kun en gård innenfor utredningsområdet med fast bosetning som driver ordinær jordbruksdrift – Bønå i Visten. Denne driften drives i kombinasjon med skogbruk og gårdsturisme. Jordbruksdriften er basert på grovfôrproduksjon på 42 dekar innmark til ca 60 vinterføra sau, som utgjør en arbeidsmengde tilsvarende i underkant av 0,6 årsverk.

4.4 Innmark som beites

Beiting på innmark i utredningsområdet skjer i både Vevelstad og Brønnøy, hvor det beites med både storfe og sau. Det beites imidlertid ikke på innmarksarealer i Grane og Vefsn, bortsett fra at det beites på en setervoll i Grane. Innenfor utredningsområdet er det beiting på totalt 430 dekar innmark i Vevelstad og ca 40 daa i Brønnøy.

Det beites med sau på innmark på følgende gårder: Bønå, Tverrlandet og Almosen i Vevelstad samt Okan i Brønnøy. Det beites med storfe på følgende gårder: Andalen i Vevelstad og Storbørja i Brønnøy.



Kviger på fellesbeite i Andalen, Vevelstad. (Foto: Jørn Høberg)

4.5 Gjengroende og tilplantet innmark

For de fleste av de fraflyttede gårdene i utredningsområdet er innmark og utmark i stor grad i en gjengroingsfase. Det er beregnet at 520 dekar innmark er i ferd med å gro igjen med høge urter, kratt og skog.

Tabell 4. Gjengroende og tilplantet innmark innenfor utredningsområdet.

	Vevelstad	Brønnøy	Vefsn	Grane	Totalt
Gjengroende og tilplantet innmark	130	240	150	0	520

4.6 Dyrkbare arealer

Det ble utarbeidet et kart i forbindelse med Ny Jord-prosjektet (Produksjonsgrunnlaget for jordbruket, 1969) som bl.a. viser områder med dyrka jord, skog-områder og større aktuelle nydyrkingsfelt i et område som tilsvarer utredningsområdet. Kartet viser ingen aktuelle nydyrkingsfelt innenfor utredningsområdet.

Teoretisk sett kan innmarksarealene på de gårdene som er under gjengroing tas i drift igjen. Gårdene har i tillegg varierende tilgang på dyrkbare arealer som kan dyrkes opp. De dyrkbare arealene ligger på de fleste steder slik til at det kreves vegbygging for å gjøre dem tilgjengelige for maskinell drift. Kostnadene ved nydyrking og vegbygging vil overstige verdien av grasavlingen som kan høstes på arealene, slik at nydyrking ikke vil være økonomisk lønnsomt ut fra dagens situasjon i landbruket.



Innmark under gjengroing på Sannan, Visten, Vevelstad. (Foto: Jørn Høberg)

4.7 Utmark

Utredningsområdet består i all hovedsak av utmarksarealer. Beiteverdi og beregnet beitekapasitet er beskrevet i Lyftingsmo & Hershoug (1959) og deler av arealet i området rundt Kvannlia er kartlagt av Lind & Eilertsen (2004). Da ingen beiteområder i utredningsområdet er i nærheten av å bli utnyttet opp mot bæreverdi og det heller ikke foreligger noen utvidelsesplaner av stort omfang, er det ikke foretatt detaljert beskrivelse av de ulike beiteområdene.

Det er tre naturreservater innfor utredningsområdet. Disse er ikke berørt av dagens jordbruksaktivitet. Det foregår ikke beiting innfor grensen til naturreservatene, og der et ikke fremkommet ønske om beiteaktivitet i områder i tilknytning til disse. Jordbruksnæringa er derfor ikke berørt av forvaltningen av naturreservatene.



Beiteområder ved øvre Kvannlivatnet, Visten, Vevelstad. (Foto: Håkon Sund)

4.8 Beiting

Det foregår både sauebeiting og storfebeiting innenfor utredningsområdet samt planer for utvidelse og oppstart med beiting.

4.8.1 Sauebeiting

I tillegg til beitedyr fra kommunene som er direkte berørt av utredningen, er det sau som beiter både i og i tilknytning til utredningsområdet. Disse fraktes fra både Sømna og Alstahaug. Det er foretatt kartlegging av sauebeiting i Nordland i 1999. Områdene hvor det beitet sau i 1999 er markert på kart nr 1. Beiting på Okanhalvøya er ikke registrert under kartlagginga i 1999, men markert som nye innspill beiteområder på kart 1 og 2.

Tabell 5 viser at det er sau fra 11 sauebruk som til sammen har i overkant av 2.500 dyr som benyttet beiter innenfor utredningsområdet i 2004. De aktuelle sauebrukene ligger spredt i utkantene av utredningsområdet. Det er imidlertid flere sauebruk som tidligere har hatt beitedyr i dette området som har avviklet drifta de senere år.

Det er 12 sauebruk som i utgangspunktet har beiteområde som ligger utenfor utredningsområdet, men som har sau som kan streife inn i området. Denne streifbeitingen gjelder et relativt lite antall sau som kun forekommer sporadisk enkelte år. Streifbeiting er av flere av sauebrukerne ikke ønskelig, på grunn av for stor spredning av sauene og dermed unødig arbeidsom sanking og tilsyn. Slike streifsauer slaktes ofte for å søke å eliminere problemet med økt arbeid med tilsyn og sanking, slik at det ikke forventes økt grad av streifdyr fra disse besetningene til utredningsområdet.

Tabell 5. Antall sauebruk og antall sau som beiter i eller i tilknytning til utredningsområdet i 2004.

Kommune	Antall sauebruk som har beiter innenfor utredningsområdet	Antall sau/lam som beiter i/ i tilknytning til utredningsområdet	Antall sauebruk hvor dyr kan streife inn i utredningsområdet
Brønnøy	3	750	2
Grane	1	300	0
Vefsn	0	0	5
Vevelstad	7	1.475	5
Totalt	11	2.525	12



Sau med lam på beite. (Foto: Håkon Sund)

4.8.2 Storfebeite

Det er per i dag to områder som beites med storfe, Andalen i Vevelstad og Storbørja i Brønnøy, se vedlegg 1 og 2.

4.8.2.1 Fellesbeitet i Andalen, Vevelstad

I Andalen har fire storfebønder fra Vevelstad etablert et fellesbeite. Området består per i dag av 352 dekar innmarksbeite og ca 2.500 dekar utmarksbeite. Kun deler av beiteområdet faller innenfor utredningsområdet, se vedlegg 2.

Det er gjennomført rydding av kratt for å øke beiteverdien av utmarksarealene og det er konkrete planer om videre massiv rydding for å restaurere deler av gjengrodd kulturlandskap både med tanke på økt beite i utmarka og oppstart av fôrproduksjon på innmarksarealene.

Det foreligger konkret plan om bygging av jordbruksvei fra riksvei 17 til Vollan som er en tidligere boplass på grensen til utredningsområdet i Andalen. Det foreligger videre planer om forlengelse av veien fra Vollan til innmarksarealene i Andalen, se vedlegg 3.

I beitesesongen 2004 har 43 kviger beitet i området. Etter hvert som beitene er gjenåpnet vil det i følge brukerne på sikt være beitegrunnlag for minst 100 kviger. Dette ønsker medlemmene i beitelaget å utnytte enten ved å øke dyretallet i egne besetninger eller la andre bønder slippe beitedyr i området.



Andalen, Vevelstad. (Foto: Jørn Høberg)

4.8.2.2 Storfebeiting i Storbørja i Brønnøy

I 2004 ble det etablert storfebeiting med 8 okser på beite i Storbørja. Disse beiter på både innmark og utmark. Dyrene fraktes inn med flåte og beiter både på innmark og i utmark. Fra neste år vil dyretallet økes til ca 20 okser. Det er etablert gjerdeanlegg i området.

4.9 Tekniske anlegg og ferdsel i tilknytning til landbruksdrift

Flere av beiteområdene som benyttes ligger langt fra vei og gårdbrukerne er derfor avhengig av å frakte dyrene med båt og flåte/pram inn i beiteområdet i både Visten- og Velfjordområdet. Dette krever anlegg for fortøyning av båter samt anlegg for i land- og ombordføring av beitedyr. Det benyttes flere steder samlegjerder til inngjerding av dyr i forbindelse med sanking og transport av dyr. I noen av beiteområdene er det satt opp sperregjerder for å styre beitebruken vekk fra hus og hytter. Det er flere gjeterhytter innenfor utredningsområdet som benyttes ved tilsyn og sanking av beitedyr.

Det kjøres saltslikkestein med snøskuter til beiteområdene ved setervollen som tilhører Nedre Hjortskardmoen i Grane som ligger innfor utredningsområdet. I tillegg er det etablert sankeanlegg for sau.

4.10 Skjøtsel av kulturlandskapet

Innmarksarealene på gårdene: Andalen, Storbjørja, Bønå, Almosen og Tverland holdes åpne ved at dyrene beiter hele sommersesongen. Innmarka i Fagerlien i Storfjorden, Brønnøy slås for å hindre gjengroing. Det er ikke husdyr på denne gården. Det slås også rundt andre hus og hytter i utredningsområdet for å holde nærområdene til disse åpne.



Frakting av sau til sommerbeite i Almosen, Visten, Vevelstad. (Foto: Jørn Høberg)

4.11 Planer om gjenopptakelse av jordbruksdrift

På bakgrunn av god erfaring med etablering av storfebeiting i Storbørja, ønsker brukerne å utvide denne drifta til å gjelde flere dyr. Brukerne ønsker i tillegg å etablere storfebeite på gården Kvitneset i Lislbørja, se vedlegg 2.

Det er planer om gjenopptakelse av sauehold på gården Sildkoven i Brønnøy. Planen omfatter oppføring av driftsbygning for sau og oppføring av gjerder. Tilgang på innmark legger begrensninger på driftsomfanget, noe som tilsier at drifta kun vil begrense seg til tilleggsnæring, se vedlegg 2.

Det er i 2004 etablert fast bosetting på Granheim i Storbørja. Her er det planer om gårdsturisme og jordbruksaktivitet i forbindelse med denne. Planene er vage, men vil trolig innebære husdyrhold i beskjedent omfang. Tilgang på innmark legger begrensninger på driftsomfanget, noe som tilsier at drifta kun vil begrense seg til tilleggsnæring.

På Aursletta i Visten vil det i løpet av 2005 starte opp villsaudrift i beskjedent omfang. Det foreligger også planer om utvidelse av denne drifta. Den aktuelle besetningen beitet i 2004 på Visthus, Vevelstad, men skal flyttes til Aursletta. Tilgang på innmark legger begrensninger på driftsomfanget, noe som tilsier at drifta kun vil begrense seg til tilleggsnæring.

Flere sauebrukere har avvirket drifta de senere år pga. problemer med tap av beitedyr til store rovdyr. Det er ikke fremkommet informasjon om at noen av disse skal gjenoppta drifta.

Det er ikke fremkommet planer for oppføring av nye gjeterhytter eller andre anlegg til bruk i jordbruksvirksomheten i området.



Sau og lam sankes hjem fra sommerbeite i Almosen, Visten, Vevelstad (Foto: Håkon Sund)

5 Konsekvenser for jordbruksvirksomhet av mild og streng forskrift samt 0-alternativet

Konsekvensen av et vern skal vurderes på grunnlag av to sett med mulige bestemmelser for et verneområde i forhold til 0-alternativet. Dette skal få fram spennet i virkninger et vern kan få for jordbruksvirksomheten som kan bli berørt. Dagens jordbruksaktivitet, planer og verne-status er lagt til grunn for beskrivelsen av 0-alternativet. Utviklingen av jordbruket i området er basert på faglige utredninger, konkrete planer, retningslinjer og virkemidler som er aktuelle. Innspill som er forenlige med dagens lovverk er tatt med. På grunn av verneplanene har arealene innenfor utredningsområdet vært båndlagt de siste årene og det har ikke vært gjennomført inngrep av betydning.

I Brønnøy sin kommuneplan er størstedelen av utredningsområdet LNF C. Innenfor dette området er det mulighet til oppføring av bygninger og innretninger som har tilknytning til stedbunden næring. Dette kan omfatte gjeterhytter, sankeanlegg med mer.

I utredningsområdet i Vefsn er området lagt ut som LNF – A, - B eller uplanlagt. I A-delen av området er formålet å sikre næringsinteressene i utmarka – herunder også jordbruksaktivitet. I LNF-B-området er formålet bl.a. å sikre at hyttebygging ikke skjer på bekostning av viktige næringsinteresser.

5.1 Konsekvenser av 0-alternativet

Den fremtidige bruken av arealene innenfor utredningsområdet til jordbruksvirksomhet vil bli redusert av to årsaker:

1. På bakgrunn av dagens situasjon i landbruket med betydelig grad av bruksnedleggelse er det sannsynlig at det frigjøres beiteområder som er mer lettilgjengelige utenfor utredningsområdet. Dette vil resultere i redusert beitebruk innenfor området gjennom utflytting av beitedyr.
2. Enkelte bruk som benytter området vil legge ned drifta på grunn av dårlig inntjening, problemer med store rovdyr eller manglede rekruttering.

5.1.1 Jordbruksdrift på Bønå

Det pågår aktiv jordbruksdrift som forventes å bli opprettholdt på samme nivå i årene fremover.

5.1.2 Sauebeiting i utredningsområdet

Det er store forskjeller i besetningsstørrelse mellom sauebrukene. Det er ikke fremkommet konkrete avviklingsplaner for noen av brukene, men ut fra utviklingen i landbruket forøvrig forventes en gradvis reduksjon i antall bruk.

Ut fra gjeldende landbrukspolitikkk stimuleres det til større driftsenheter. Dette kan resultere i at enkelte brukere øker dyretallet.

Fra Sømna kommune rapporteres det om etterspørsel etter beiteareal til både sau og storfe ut fra knapphet på egnede beiteområder lokalt. Det kan være aktuelt for disse å innføre beitedyr i utredningsområdet. Dette kan også gjelde gårdbrukere i andre kommuner.

5.1.3 Storfefeite i Andalen

Brukerne har planer om økning av antall storfe på beite. Dette er begrunnet ut fra forventede stordriftsfordeler ved at det er flere dyr å fordele kostnader til gjerdehold, tilsyn og frakt på.

Brukerne planlegger å bygge jordbruksveg fra Rv. 17 til Andalen for transport av beitedyr, traktor, redskaper og grovfôr. Brukerne har også planer om oppdyrking av innmarksarealer til grovfôrproduksjon. Området langs fjorden der veien er planlagt ligger i et relativt bratt og kupert terreng, slik at kostnadene til vegbygging vil bli relativt store sett i forhold til verdien av veien i jordbrukssammenheng.

Veien anses ikke som nødvendig for å frakte beitedyr ut og inn i beiteområdet. Dyrene kan jages frem og tilbake som i dag. Vi anser kostnadene ved etablering av denne veien som større enn den samlede verdien veien vil representere.

Dersom det skal etableres grovfôrproduksjon på innmarka (se vedlegg 3), vil det kreve etablering av gjerder rundt innmarka for å holde beitedyrene borte fra denne. Den totale beitetilgangen vil bli redusert som følge av at innmarka skal brukes til grovfôrproduksjon. Verdien av den fremtidige grovfôrproduksjonen på innmarksarealene må ses i forhold til verdien av området som beite for storfe.

Gamle innmarksarealer som skal høstes med moderne maskiner krever drenering og jordarbeiding som tilsvarer nydyrking. Det er ikke lenger tilskuddsordninger til nydyrking og nydyrking av våtmarksområder er sterkt begrenset gjennom lovverk. Arealene er små og dårlig arrondert, videre ligger de langt fra driftsbygningene til de aktuelle gårdbrukerne. På bakgrunn av dette anses vi det som ikke økonomisk forsvarlig å gjennomføre oppdyrking av de tidligere innmarksarealene eller nydyrking.

Brukerne har gjennomført kratt- og skogrydding og har planer om å videreføre dette arbeidet for å øke beitegrunnlaget.

5.1.4 Storfefeite i Storbørja/Lislbørja

I 2004 beitet åtte storfe i Storbørja. Erfaringene var gode, slik at brukerne ønsker å utvide beitedrifta. Dyrer fraktes i pram til og fra området. Utvidelsen vil ikke kreve økte kostnader utover økt frakt og vedlikehold av gjerder. De samme brukerne ønsker å ta i bruk et

beiteområde på gården Kvitneset i Lislbørja. Her er det ikke behov for gjerder på grunn av naturlig avgrensning av beiteområdet.

5.1.5 Plan for gjenopptakelse av jordbruksdrift på Sildkoven

Planen om sauehold på Sildkoven krever oppføring av ny driftsbygning og etablering av gjerder. Det er ikke fremkommet opplysninger om planens omfang og type sauehold.

5.1.6 Plan om etablering av husdyrhold på Granheim i Storbørja

Planen er ikke konkret angående dyreslag, driftsform og driftsomfang.

5.1.7 Plan om villsauhold på Aursletta

Plan om villsauhold iverksettes fra 2005 i liten skala. Det er planer om å øke besetningen etter hvert.

5.1.8 Sauebeiting på Nedre Hjortskardmoen

Sauebeitinga i området rundt setra forventes å opprettholdes på samme nivå som i dag, se vedlegg 1.

5.1.9 Andre jordbruksarealer

Realisering av planer om gjenopptakelse av drift på gårder som har ligget brakk er en del av 0-alternativet. Innmark i gjengroingsfase vil kunne gjenopptas og drives, men andre gjengroende innmarksarealer er gjengrodd og dårlig drenert, slik at det er å betrakte som nybrottsarbeid å gjenoppta drifta av denne. Det meste av de dyrkbare ressursene er ansett som tungt tilgjengelig og til dels dårlig arrondert, slik at det ikke er økonomisk forsvarlig å starte nydyrking på disse.



Kvitneset i Lislbørja. (Foto: Nils Midgaard)

5.2 Konsekvenser av milde vernebestemmelser

Konsekvensene av milde vernebestemmelser er vurdert for enkeltområder og driftsform opp mot 0-alternativet. Dersom gårdbrukerne i utredningsområdet oppnår økt salgsverdi av sine produkter på grunn av at de er produsert i en nasjonalpark, kan konsekvensene av vern være positive.

Forbudet mot framføring av luft- og jordledninger kan få direkte negative konsekvenser for jordbruket, da en i økende grad benytter elektriske gjerder mot beitedyr. Under forutsetning av at bruk av elektriske gjerder er tillatt gjerdeform, vil gårdbrukerne måtte bruke gjerder som drives av solcellepanel og/eller batterier. Konsekvensene er oppsummert i tabell nr 6.

5.2.1 Jordbruksdrift på Bønå

Mildt vern legger ingen restriksjoner på fortsatt drift av innmarks- og utmarksarealer på gården og får ingen konsekvenser for drifta.

5.2.2 Sauebeiting i utredningsområdet

Beiting er generelt tillatt ved mildt vern, men beiting kan reguleres eller forbys dersom beitingen skader landskapets art og karakter. Vi forutsetter at beitingen i utredningsområdet ikke er tilstrekkelig til at slik skade oppstår. Mildt vern får ingen konsekvenser.

5.2.3 Storfefeite i Andalen

Beiting er generelt tillatt ved mildt vern, men ekspansjon av storfefeiting i Andalen kan reguleres eller forbys dersom beitingen skader landskapets art og karakter. Slik regulering vil ha negative konsekvenser. De milde vernebestemmelsene kan begrense planlagte utvidelser av storfefeitet i Andalen ved at det ikke blir mulig å gjennomføre krattrydding og andre inngrep for å øke arealet som produserer beitegras. Dette vil ha negative konsekvenser. Oppsummert gir dette middels store negative konsekvenser.

Milde vernebestemmelser legger ingen begrensninger for slått av innmark. Moderne landbruk krever stor mekaniseringsgrad og det er ikke veier inn i utredningsområdet. Høsting av innmarka i Andalen vil derfor kreve båtfrakt av maskiner. Gjenopptakelse av drift på gjengroende arealer anses ikke som økonomisk lønnsomt. Mildt vern gir ingen konsekvenser for planer om slått av innmark.

Nydyrking er ikke tillatt ved mildt vern. Mildt vern gir likevel kun små negative konsekvenser for nydyrking siden nydyrking ikke anses som økonomisk forsvarlig.

Det vil ikke være tillatt å bygge jordbruksvei til Andalen ved mildt vern, men vi anser heller ikke dette som økonomisk lønnsomt. Mildt vern gir derfor små negative konsekvenser.

5.2.4 Storfefeite i Storbørja/Lislbørja

Beiting er generelt tillatt ved mildt vern., Vi forventer at beitingen ikke vil skade landskapets art og karakter. Mildt vern vil derfor ikke ha negative konsekvenser.

5.2.5 Planer for gjenopptakelse av jordbruksdrift på Sildkoven

Milde vernebestemmelser åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til *”oppføring av nye bygninger som er nødvendige til jordbruksformål der det er aktiv landbruksdrift i dag”*. På Sildkoven er det i dag skogsdrift, noe som oppfyller kravene til aktiv landbruksdrift. Dette åpner for at planene om oppføring av driftsbygning på Sildkoven kan gjennomføres. Mildt vern vil derfor ikke ha negative konsekvenser.

Mildt vern legger ingen restriksjoner på gjenopptakelse av drift av innmarka på gården. Mildt vern vil derfor ikke ha negative konsekvenser.

5.2.6 Planer om etablering av husdyrhold på Granheim i Storbørja

Mildt vern legger ingen restriksjoner på etablering av drift av innmarks- og utmarksarealer på gården. Mildt vern vil derfor ikke ha negative konsekvenser.

5.2.7 Planer om villsauhold på Aursletta

Mildt vern legger ingen restriksjoner på etablering av drift av innmarks- og utmarksarealer på gården. Mildt vern vil derfor ikke ha negative konsekvenser.

5.2.8 Sauebeiting på Nedre Hjortskardmoen

De milde vernebestemmelsene åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med husdyrhold. Utfallet av en slik søknad er usikker. Saltslikkestein er en stor fordel for beitebruken, men ikke nødvendig for fortsatt beitebruk. Dersom søknad om tillatelse til transport av saltslikkestein ikke innvilges vil dette ha små negative konsekvenser for gårdbrukeren, siden han da må frakte steinen inn manuelt eller unnlate å bruke saltslikkestein. Ved dispensasjon til transport av saltslikkestein vil mildt vern ikke ha negative konsekvenser.

5.2.9 Andre jordbruksarealer

Tidligere innmarksarealer innenfor utredningsområdet som er under gjengroing eller beites kan tas i bruk igjen. Da moderne landbruk krever stor mekaniseringsgrad og det ikke er veier inn i utredningsområdet, vil frakt av maskiner skje ved båt. Gjenoptakelse av drift på gjengroende arealer anses ikke som økonomisk lønnsomt. Mildt vern vil ikke ha negative konsekvenser.

5.3 Konsekvenser av strenge bestemmelser.

I de strenge bestemmelsene er ikke fortsatt drift av innmarksarealer som høstes omtalt. Det er heller ikke åpnet for å gi dispensasjon til slik høsting. Dette betyr at disse arealene ikke lengre kan høstes. De strenge vernebestemmelsene er ikke til hinder for fortsatt beiting i områdene som i dag benyttes til beiting. Videre kan det gis tillatelse til oppsetting av gjerder og bygging av bruer og legging av klopper. Forbudet mot framføring av luft- og jordledninger kan få direkte negative konsekvenser for jordbruket, da en i økende grad benytter elektriske gjerder mot beitedyr. Under forutsetning av at bruk av elektriske gjerder er tillatt gjerdeform, vil gårdbrukerne måtte bruke gjerder som drives av solcellepanel og eller batterier. Konsekvensene er oppsummert i tabell nr 6.

Dersom gårdbrukerne i utredningsområdet oppnår økt salgsverdi av sine produkter på grunn av at de produsert i en nasjonalpark, kan konsekvensene av vern være positive.

5.3.1 Jordbruksdrift på Bønå

Jordbruksdriften på Bønå må avvikles, siden vinterfôret produseres på innmarksarealene på gården. Uten vinterfôr må dyreholdet og dermed også beitinga opphøre. De negative konsekvensene av strengt vern vil være svært store.

5.3.2 Sauebeiting i utredningsområdet

Beiting er generelt tillatt ved strengt vern, men beiting kan reguleres eller forbys dersom beitingen skader landskapets art og karakter. Vi forutsetter ikke at sauebeiting i utredningsområdet er til slik skade. Det vil ikke være noen konsekvenser av strengt vern for sauebeiting generelt.

5.3.3 Storfefeite i Andalen

Beiting er generelt tillatt ved strengt vern, men ekspansjon av storfefeiting i Andalen kan reguleres eller forbys dersom beitingen skader landskapets art og karakter. Ved strengt vern antas at toleransen for tråkkskader vil være lavere enn ved mildt vern. Slik regulering vil ha negative konsekvenser. De strenge vernebestemmelsene kan begrense planlagte utvidelser av storfefeitet i Andalen ved at det ikke blir mulig å gjennomføre krattrydding og andre inngrep for å øke arealet som produserer beitegras. Dette vil ha middels store negative konsekvenser. Oppsummert gir strengt vern store negative konsekvenser for beiting i Andalen

Strenge vernebestemmelser åpner ikke for slått av innmark. Nydyrking er heller ikke tillatt ved strengt vern. De negative konsekvensene ved streng vern vil være små.

Det vil ikke være tillatt å bygge jordbruksvei til Andalen ved strengt vern, men vi anser heller ikke dette som økonomisk lønnsomt. De negative konsekvensene ved streng vern vil være små.

5.3.4 Storfefeite i Storbørja/Lislbørja

Beiting er generelt tillatt ved strengt vern. Vi forventer at beitingen ikke vil skade landskapets art og karakter. Strengt vern vil derfor ikke ha negative konsekvenser.

5.3.5 Planer for gjenopptakelse av jordbruksdrift på Sildkoven

Planene kan ikke gjennomføres, siden det ikke er tillatt å produsere grovfôr på innmarksarealer ved strengt vern. Strengt vern vil gi middels store negative konsekvenser.

5.3.6 Planer om etablering av husdyrhold på Granheim i Storbørja

Plan om husdyrhold kan ikke gjennomføres, siden det ikke er tillatt å produsere grovfôr på innmarksarealer ved strengt vern. Strengt vern vil gi middels store negative konsekvenser.

5.3.7 Planer om villsauhold på Aursletta

Planen kan ikke gjennomføres siden det er behov for vinterføring av villsauene. Dette fôret må produseres på gården. Dette er ikke tillatt ved strengt vern. Strengt vern vil gi middels store negative konsekvenser.

5.3.8 Sauebeiting på Nedre Hjortskardmoen

De strenge vernebestemmelsene forbyr all bruk av motorisert ferdsel. Dette vil ha små negative konsekvenser for gårdbrukeren, siden han da må frakte steinen inn manuelt eller unnlate å bruke saltslikkestein.

5.3.9 Andre jordbruksarealer

Planer om gjenopptakelse av jordbruksdrift kan ikke gjennomføres siden det ikke er tillatt å produsere grovfôr på innmarksarealer ved strengt vern. Gjenopptakelse av drift på gjengroende arealer anses heller ikke som økonomisk lønnsomt. Strengt vern vil ha små negative konsekvenser for fremtidige planer om jordbruksdrift på disse arealene.

5.4 Oppsummering av konsekvenser

Tabell 6 viser en oppsummering av konsekvensene ved mildt og strengt vern for berørte lokaliteter i utredningsområdet.

Tabell 6. Konsekvensvurdering ved både mildt og strengt vern.

Lokalitet	Arealtype	Verdi	Arealbruk	Konsekvens			
				Mildt vern		Strengt vern	
				Virkning	Konsekvens	Virkning	Konsekvens
Bønå	Innmark	s.s	Slått	0	0/+*	bn	----
	Utmarksbeiter	s.s	Beiting	0	0/+*	bn	----
Hele utredn.omr.	Inn-/utmark	s.s	Beiting	0	0/+*	0	0/+*
Andalen	Inn/ utmark	s.s	Beiting	bn	--/+*	n	(- ¹)--/+*
	Innmark	l	Slått	0	0	n	-
	Innmark	l	Nydyrking	0	-	n	-
	Utmark	l	Veibygging	0	-	n	-
Storbørja/Lislbørja	Inn og utmark	s.s	Beiting	0	0/+ *	0	0/+ *
Sildkoven	Innmark	m.s	Ny drifts- bygning	0	0/+*	bn	--
	Innmark	m.s	Slått	0	0/+*	bn	--
	Inn og utmark	m.s	Beiting	0	0/+*	bn	--/+*
Granheim og Aursletta	Innmark	m.s	Slått	0	0/+*	bn	--
	Inn og utmark	m.s	Beiting	0	0/+*	bn	--/+*
Nedre Hjortskardmoen	Utmark	s	Beiting	bgn	(-)/+*	bgn	-/+*
Andre jordbruksarealer	Tidl. innmark	l	Høsting	0	0	n	-
Oppsummering av jordbruksaktivitet	-	s	-	0	0/+*	n	--/+*

Symbolforklaring til tabell 6:

Vurdering av konsekvenser: ---- svært store negative, --- store negative, -- middels store negative, - små negative, 0 ubetydelige/ingen, + positive

Vurdering av verdi: s.s - svært stor, s - stor, m.s – middels stor, l – liten,

Vurdering av virkning: b.n – betydelig negativ, n – negativ, bgn – begrenset negativ, 0/+ubetydelig/positiv

+* Dersom gårdbrukerne i utredningsområdet oppnår økt salgsverdi av sine produkter på grunn av at de produsert i en nasjonalpark, kan konsekvensene av vern være positive/bli mindre negative.

¹ Vil oppstå som følge av regulering av beiting p.g.a. tråkkskader

6 Forslag til avbøtende tiltak

For de gårdene hvor vernebestemmelsene kan komme i konflikt med jordbruksvirksomheten eller planene for jordbruksaktivitet, er det foreslått følgende avbøtende tiltak: For enkelte brukere som transporterer beitedyr med båt til beiter innenfor utredningsområdet, kan det bli behov for fortøyningsinnretninger ved iland- og utføringssted. Dersom det i vernebestemmelsene åpnes for dispensasjon til etablering av slike innretninger, vil det ikke oppstå negative konsekvenser knyttet til verken mildt eller strengt vern.

6.1 Jordbruksdrift på Bønå

Da et strengt vern vil medføre opphør av drift, foreslås det at det gjennomføres et mildt vern for å sikre fortsatt jordbruksdrift på gården.

6.2 Sauebeiting i utredningsområdet

Det anbefales ikke avbøtende tiltak her.

6.3 Storfebeiting i Andalen

Andalen ligger på grensen til utredningsområdet. Vernegrensen foreslås flyttet til utkanten av området hvor det er aktuelt å gjennomføre rydding av beitene se vedlegg 3. Alternativt anbefales mildt vern som forvaltes liberalt, bl.a. med dispensasjon til kratt- og skogrydding i henhold til en godkjent skjøtselsplan for området.

6.4 Storfebeite i Storbørja/Lislbørja

Det anbefales ikke avbøtende tiltak her.

6.5 Planer for gjenopptakelse av jordbruksdrift på Sildkoven

Det foreslås et mildt vern som forvaltes liberalt slik at det gis tillatelse til oppføring av driftsbygning.

6.6 Planer om etablering av husdyrhold på Granheim i Storbørja

Det foreslås et mildt vern for at planlagt gjenopptaking av jordbruksdrift kan gjennomføres.

6.7 Planer om villsauhold på Aursletta

Det foreslås et mildt vern for at planlagt gjenopptaking av jordbruksdrift kan gjennomføres.

6.8 Sauebeiting på Nedre Hjortskardmoen, Grane

Det foreslås et mildt vern, der kan det gis dispensasjon for frakt av saltslikkestein med snøscooter.

6.9 Andre jordbruksarealer

Det anbefales ikke avbøtende tiltak her.

7 Kilder

7.1 Skriftlige kilder

Diverse skriftlige innspill til verneplanen fra grunneiere og andre.

Brønnøy kommune. Landbruksplan.

Landbruksdepartementet. 1999. Stortingsmelding nr 19. (1999/2000) Om norsk landbruk og matproduksjon.

Lind, V. & S. M. Eilertsen, 2004. Oppdragsrapport. Beiting i fjell eller lavland – tilvekst hos lam. 24s.

Lyftingsmo, E & I. Hershoug. 1959. Norske Fjellbeiter, bind XIII. Oversyn over fjellbeite i Nordland.

7.2 Personlig meddelse fra følgende personer

Aarstrand, Bjørnar, landbrukskontoret, Vevelstad kommune

Aarstrand, Svein, Vevelstad

Akselsen, Harald, Vevelstad

Almås, Eldbjørg, Alstahaug

Bjørgan, Frank og Ivar, Brønnøy

Bjørø, Ronald, Vevelstad

Bønå Margith og Odd, Vevelstad
Enoksen, Reidun, Vevelstad
Ervik Åsmund, Vevelstad
Govassli, Randi, Brønnøy
Granås Åsmund, Brønnøy
Grønbech, Kyrre, Vevelstad
Hansen, Bjarne, Vevelstad
Hjellstad Tom, Alstahaug
Hundåla, Berit, Vefsn
Husby, Arne Martin, landbrukskontoret, Grane kommune
Jakobsen, Magne, Vevelstad
Klausmark, Svein, Vevelstad
Nergaard, Johan, Vevelstad
Nyborg, Nils, landbrukskontoret, Sømna kommune
Okan, Jarle, Brønnøy
Olsen, Bente, Brønnøy
Lund, Finn David, Grane
Reingjerdskog, Jon, landbrukskontoret, Brønnøy kommune
Skulstad, Elin
Stokka, Sverre, landbrukskontoret, Vefsn kommune
Strøm, Bjørn



Beiteområde i Kvannlia. Foto: (Svein Morten Eilertsen)

8 Kartvedlegg